

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
POSLANSKIH VPRAŠANJ IN ODGOVOROV PREDSEDNIKA VLADE RS JANEZA JANŠE
NA 40. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA

Ljubljana, 16. junij 2008

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Sedaj prehajamo na vprašanja, na katera bo odgovarjal predsednik vlade. Prvi bo poslansko vprašanje postavil gospod Miran Potrč. Prosim.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsednik vlade. Zaradi uveljavitve nove davčne zakonodaje so se v zadnjem letu različno povečevale bruto in neto plače. Ker so se pokojnine uskladile glede na gibanja bruto plač, so vsi upokojnenci prikrajšani pri uskladitvi svojih pokojnin za 2%. Sprememba sistema usklajevanja pokojnin, ki naj bi jo vlada zagotovila upokojnecem z novelo zakona v juliju 2005, je s tem razvrednotena. Zveza društev upokojencev zato upravičeno zahteva usklajevanje pokojnin z neto plačami. Prvi poskus, da se ta razlika odpravi, je bil predlog za avtentično razlago 150. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. O tem predlogu bomo sicer odločali danes, vendar glede na stališča vaše vlade lahko pričakujemo, da ta predlog ne bo sprejet.

Zato me zanima: Ali bo vaša vlada tudi glede usklajevanja pokojnin z neto plačami še naprej zagovarjala za upokojnence neprijazna stališča, drugačna, kot ste jih obljubili ob usklajevanju 150. člena z novim načinom usklajevanja? Mi smo možnost za odpravo te razlike v pripravi zakona, ki naj bi uredil enkratni pokojninski dodatek tako predvideli in predvideli, da se vsem upokojnecem zagotovi povečanje za 2%, ne samo enkratno, ampak kot osnova, ki bi jo usklajevali tudi naprej. Vendar je vlada tudi ta predlog v matičnem delovnem telesu zavrnila. Vaše obljube upokojnecem, da se bodo pokojnine usklajevale s plačami, pri čemer so bile mišljene plače, ki jih vsak posameznik dobi in lahko uporablja, ne pa tiste, ki so z davčnim sistemom spremenjene, torej niso bile izpolnjene.

Še vedno sta dve možnosti, ali da vlada da soglasje in vladajoča koalicija sprejme predlog avtentične razlage 150. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in torej dopusti usklajevanje z neto plačami, ali da se ob enkratnem zagotovitvi sprememb zakona o pokojninah omogoči povečevanje pokojnin, ne samo tistim z do 500 evri pokojnine, od 500 evrov in 1 cent naprej pa ne več, temveč vsem.

Zanima nas, kakšno je vaše tudi osebno stališče do teh obljub, ki so bile dajane upokojnecem? Hvala.

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Gospod premier.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa za vprašanje. Ta vlada je obljube, ki jih je dala koalicija na začetku mandata in tudi večina koalicijskih stranke pred volitvami izpolnila 100%. S tem je ta vlada popravila krivico, ki jo je naredila prejšnja vlada in prejšnja koalicija, ko je decembra leta 2000, takoj po volitvah takrat preprečila s spremembo zakona, da bi se pokojnine usklajevale s plačami. Tukaj imam spisek tistih, ki ste glasovali za to krivico, ki se je storila upokojnecem in ga lahko preberem. Se pravi, krivica, ki ste jo naredili leta 2000 decembra je bila popravljena leta 2005, po teh volitvah. Takrat

je ta državni zbor sprejel zakon, s katerim se je znesek najnižje pokojninske osnove dejansko povišal za skoraj 6%.

V zakonu, ki se glede tega ni spreminjal skozi, je ta definicija ista, je definirana tudi plača, ki se razume kot tista kategorija s katero se pokojnine usklajujejo. Po 8. členu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je plača prejemek iz naslova delovnega razmerja, od katerega se obračunavajo prispevki za obvezno zavarovanje. To je več ali manj plača v bruto vrednosti. Rast bruto plač v letu 2007 je bila 5,9% in tolikšna je bila tudi rast pokojnin. Torej, pokojnine so se 100% usklajevale z bruto plačami. Nekaj razlik je nastalo pri netu izplačilih plač, to pa ne zaradi tega, ker bi kdorkoli spreminjal pokojninski zakon, ampak zaradi tega, ker je bila sprejeta davčna reforma, s katero se je neto plača razbremenila nekaterih prispevkov oziroma davkov in so zaradi tega delavci dobili nekoliko več, ne da bi to več stalo delodajalce.

Zato je bil prikrajšan proračun in zato je morala ta vlada varčevati. Glede na pritiske zaradi visokih cen hrane in nafte v zadnjem letu, ki posebej prizadenejo nekatere sloje prebivalstva z nižjimi dohodki, tudi del upokojencev, je vlada sprejela ukrepe, na podlagi katerih bodo tisti, ki so najbolj prizadeti dobili dodatna izplačila. Ta zakon je bil že sprejet in mislim, da smo na ta način odgovorili na težave, ki jih povzročajo visoki inflacijski pritiski, predvsem poviševanje cen hrane. Takrat, ko je vlada predlagala ta zakon, je zelo jasno povedala, da gre za enkratni ukrep, ki zadošča v tej situaciji, v kolikor pa se bodo ti pritiski nadaljevali bo predlagala druge.

Odgovarjati na pritiske, za katere vsi mislimo, da so in upamo, da so kratkoročni, začasni z nekimi ukrepi, ki bi pognali zaradi inflacijskih pričakovanj, tudi dejansko inflacijo v neko spiralno gibanje, takšno ravnanje bi bilo ne samo kontraproduktivno, ampak bi bilo v veliki meri najbolj škodljivo ravno za tiste, ki imajo najnižje dohodke, ker bi jim visoka inflacija dvoprocentno povečanje kot ste ga predlagali pojedlo v rekordnem času. Na tak način se je zdravilo inflacijo v prejšnji državi in kot smo odšli iz nje je bila ta nekaj, je znašala nekaj 100% točk, tako da teh nasvetov ne bi upoštevali. Tako, da teh nasvetov ne bi upoštevali.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Želite dopolnitev? Izvolite.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Vaše ugotovitve o enaki rasti neto plač, bruto plač in pokojnin niso točne. Plače so rasle 7,9% neto plače, pokojnine 5,9 in razlika je 2%. Vi ste pri usklajevanju sprememb in dopolnitev 150. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju obljubili rast pokojnin s plačami. To se pač tokrat ne bo zgodilo. Razloga sta dva, enkrat izjemno visoka inflacija in drugič posledice, ki jih je vlada prinesla s spremembo davčne zakonodaje, ki je bila navidezno prijazna do delodajalcev in do zaposlenih. Do delodajalcev zato, ker so manjše obveznosti, do zaposlenih pa, ker so višje neto plače. Pozabljate pa povedati, komu v korist so šle te višje neto plače. Ne tistim v najnižjih dohodkovnih razredih, ampak tistim v najvišjih dohodkovnim razredih, kar smo temeljito razpravljali, ko je bilo govora o davčni reformi.

Naš predlog in vaša obljuba je bila samo v tem, da se problem, ki je nastal ne rešuje z enkratnim draginjskim dodatkom, ki bo razlike med neto plačami in neto oziroma med pokojninami in plačami še poglobljal. Že danes se je razmerje med plačo in pokojnino v zadnjih nekaj letih zmanjšalo za cca. 10%. Če je bilo prej to razmerje 67, 68% do plače povprečne, je sedaj samo še 61, 62% in to je treba ustaviti, sicer bodo upokojenci vedno na slabšem, ne glede na vaše obljube. Hvala.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ta vlada je zaustavila zaostanek pokojnin z rastjo plač. Kolikor bi se pokojnine usklajevale z zakonom, ki ste ga izglasovali, s kompletno podporo poslanske skupine

socialnih demokratov leta 2000, bi danes znesek najnižje pokojninske osnove znašal 779 evrov, tako pa znaša 818 evrov. Zato, da se pokojnine ne usklajuje s plačami, za to krivico, ki smo jo popravili leta 2005, so 20. decembra leta 2000 glasovali tudi Bevk Samo, Črnugelj Silva, Horvat Franc, Aurelio Juri, Potrata Majda, Potrč Miran, Simšič Danica, Veber Janko in Kontič Bojan. Vsi člani Poslanske skupine Socialnih demokratov, ki so bili prisotni na seji, so glasovali za to, da se pokojnine ne usklajujejo več s plačami.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate... Prosim, ne motite seje! Gospod Potrč, imate proceduralni predlog. Izvolite.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Mislim, da je prav, gospe in gospodje, da o neresnicah o katerih govori gospod minister, opravimo razpravo. Poslanke in poslanci SD, smo namreč v juniju 2006, ko so se sprejemale spremembe in dopolnitve 150. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, večinsko glasovali za predlog. Govoriti o tem, kaj se je dogajalo leta 2, 5, 15, 20 let nazaj, je nepotrebno, mi smo pa pripravljeni tudi na to, gospod minister, vaše neresnice ... Ali lahko? Saj bom, saj gospod predsednik in vsi veste, da bom predlagal, da se opravi razprava o odgovoru predsednika vlade, kar sem na začetku že naredil in gospoda predsednika bi lepo prosil, če je prijazen do vseh vas pa tudi do mene, da mi omogoči, da govorim, ne pa, da dovoljuje, da se me moti pri postavljanju svojih stališč. Gospod predsednik, imam besedo?

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Imate, gospod Potrč, ves čas.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Smisel razprave, ki bi jo opravili, so dejanska gibanja plač in pokojnin. Mislim, da je v tej razpravi treba dokazati, da pokojnine, ki jih dobivajo upokojeanci, zaostajajo za gibanjem neto plač - v lanskem letu za 2%. To bo še poslabšalo razmerje med povprečnimi plačami in povprečnimi pokojninami, ki se vsa zadnja leta tudi, gospod predsednik vlade, v času vašega predsedovanja vladi, stalno poslabšuje in manjša delež. O tem obstojajo uradni podatki Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pa tudi statistike, in prav je, da te podatke obelodanimo, da ne bi bilo priložnosti, da zavajate slovensko javnost s svojimi trditvami. Jaz verjamem, da imate vsi interes, predvsem kolegice in kolegi iz koalicije, da dokažete, da vaš predsednik govori resnico in da ni prinašal okoli, kot se po domače reče, upokojeincev s svojimi trditvami. Zato pričakujem, da bomo ob priložnosti, ko bomo glasovali o našem predlogu, da se ta razprava opravi, doživeli vašo polno podporo in da bomo na seji državnega zbora lahko o odgovoru predsednika vlade spregovorili. Hvala lepa.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca, gospoda Potrča, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo državni zbor odločil v okviru glasovanja jutri, v torek, 17. junija 2008. Sedaj bo poslansko vprašanje predsedniku vlade postavila gospa Barbara Žgajner Tavš. Prosim.

BARBARA ŽGAJNER TAVŠ: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik vlade, verjamem, da imate tudi v okviru predsedovanja Evropski uniji ogromno dela, toda dobro bi bilo, da pregledate ključne dokumente, ki se dotikajo tudi vaše politike. O tem je govoril pred menoj poslanski kolega, gospod Potrč. 28. maja 2008 smo poslanci prejeli poročilo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, v katerem jasno piše, da pokojnine v primerjavi s plačami padajo. V letu 2007 so dosegle vrednost 61,5% povprečne plače. Celo zapisano je, pa je dobro, da poznate to zadevo: "Zato, da bi preprečili nadaljnje hitrejše zniževanje, padanje razmerij med povprečnimi pokojninami in plačami, bi bilo treba učinke spremenjene davčne zakonodaje omiliti oziroma jih odpraviti z ustrežno spremembo temelja za usklajevanje pokojnin." To izhaja iz poročila, spoštovani gospod predsednik vlade.

Če se dotaknem ostalih zadev, ki sodijo v sklop širokega področja nenazadnje tudi sociale. Dejstvo je, pa verjamem, da se o tej zadevi najbrž strinjava oba, štiri leta ste vladali z večino. Vpeljali ste strukturne spremembe, za katere ste odgovorni samo vi, torej Vlada Republike Slovenije. Za zelo dragim bliščem,

ki ga radi poudarjate in ki smo mu bili priče tudi v okviru zadnjega obiska ameriškega predsednika v Sloveniji, se skriva slovenska realnost, žal. Upokojenci, brezposelni, enostarševske družine, invalidi in nenazadnje tudi delavci z minimalnimi plačami. To so tako imenovani marginalne oziroma rizične skupine, ki so izpostavljene revščini. In danes v veliki večini živijo pod pragom revščine.

Samo za primer bom navedla: 7 evrov na dan ima na voljo oseba, ki prejema denarno socialno pomoč. Ta v povprečju znaša 218 evrov. Približno toliko ima na razpolago invalidsko upokojena oseba, ki zaradi invalidnosti ne more biti aktivno vključena na trg dela. 7 evrov staneta dva malo boljša sendviča, spoštovani predsednik vlade. To je po moji oceni daleč od socialne varnosti. In sramoto za vlado, ki se baha z uspehom in istočasno dopušča tak nivo socialne varnosti. Ker verjamem, da ste za te strukturne spremembe in da se tudi vi zavedate tega odgovorni vi, kot predsednik Vlade Republike Slovenije, vas preprosto sprašujem - kaj boste konkretno storili za zmanjšanje socialnih razlik in dvig socialne varnosti v naši državi? Ne nazadnje, gospod predsednik vlade, če je Slovenija država blaginje, kot poudarjate tudi v zloženki, ki smo jo pred dnevi dobili domov, ne moremo in ne smemo dopustiti take politike, ki siromaši še tako siromašne ljudi.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa. V bistvu gre za nadaljevanje razprave iz prejšnjega vprašanja jaz vidim za to priložnost, ker prej nisem imel možnosti, da odgovorim na tretje vprašanje predhodnega spraševalca. Podatki, tudi v tem gradivu, ki ste ga pokazali tukaj Državnemu zboru, zelo natančno kažejo, da se pokojnine v Sloveniji, odkar smo leta 2005 popravili krivico v zvezi z usklajevanjem, usklajujejo 100% z bruto plačami. Neto izplačila plač in bruto plače so tista kategorija, ki se je skozi uporabljala za merilo, tudi takrat, ko ste v prejšnjem mandatu določili, da se pokojnine ne bodo usklajevale z bruto plačami. Tudi takrat ste to isto kategorijo uporabili.

Seveda pa je tukaj bistveno, da smo delo razbremenili z davčno reformo in da so se zaradi nekaterih nižjih davčnih stopenj povečali prejemki zaposlenih, minimalno, se pravi neto izplačila, in to je dobro. In niso se povečali samo bogatim, kot je rekel gospod Potrč, povečali so se vsem zaposlenim. Davčne stopnje pri dohodnini smo, preden jih je vlada poslala v ta državni zbor, uskladili znotraj partnerstva za razvoj in smo upoštevali predloge Socialnih demokratov pri teh lestvicah. Torej, ko gre za dohodninske lestvice so bile usklajene tudi s Socialnimi demokrati, ki so takrat sodelovali v partnerstvu za razvoj. Kritizirate nekaj, kar ste pravzaprav sami predlagali, ker tista srednja dohodninska stopnja je bila vaš predlog, recimo predlog vašega predsednika.

Glede ukrepov za to, da se socialno stanje v Sloveniji izboljšuje, da se zmanjšuje socialne razlike in da drastično zmanjšujemo, kolikor je možno hitro število tistih, ki živijo pod pragom revščine, je potrebno, da se v Sloveniji nadaljuje razvojna politika, kot je bila zastavljena z reformnim paketom in ki je v zadnjih treh letih dala dobre rezultate. Slovenija ima v tem trenutku najnižjo stopnjo brezposelnosti v zgodovini države. Še pred nekaj leti smo imeli preko 100 tisoč brezposelnih, danes je ta številka 61 tisoč, se pravi za 40 tisoč manjša. Tudi 60 tisoč je preveč, vendar pa viški delovne sile v tem trenutku niso problem slovenskega gospodarstva, problem je obraten. Pri teh 60 tisoč gre za problem strukturne brezposelnosti nekaterih kategorij, kamor se s posebnimi ciljnim programi v zadnjih dveh letih Ministrstvo za delo še posebej obrača.

Leta 2004, decembra, smo imeli v tej državi 93 tisoč 560 ljudi, ki so za to, da preživijo, potrebovali različne socialne dodatke oziroma socialne pomoči. Aprila leta 2008 je ta številka znašala 54 tisoč 72. Za dobrih 40% je ta številka manjša, ob tem da se metodologija ni spremenila in so podatki popolnoma preverljivi. Se pravi, trendi so pozitivni, kljub temu, da za tiste, kot sem že večkrat dejal, ki so še vedno znotraj teh kategorij, je ta težava 100%. Vendar, ker so trendi pozitivni, ker so rezultati in ker vemo, kako smo jih dosegli, vemo tudi, kje je pot, preko katere lahko te številke še bistveno zmanjšamo.

Vzemite katerokoli obdobje v dolžini treh let v zgodovini te države in jih primerjajte z zadnjimi tremi leti, primerjajte te trende in boste dobili tudi realno primerjavo. Nikoli ni bila še tako ugodna.

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite gospa Žgajner Tavš.

BARBARA ŽGAJNER TAVŠ: Hvala lepa. Predsednik vlade, še vedno se skrivate za realnostjo in sprašujem vas nenazadnje - zakaj dopuščate dve plati ene Slovenije? Jaz sem vas spraševala čisto nekaj drugega, čeprav ste odgovarjali v odgovoru kolegu Potrču. Ampak dovolite predsednik vlade - revščino je treba reševati trajno, ne s finančnimi injekcijami kakršne ponujate tik pred volitvami. To je slaba popotnica, ki nakazuje na pomanjkanje vladne strategije na široke področju socialne varnosti.

Ne se sklicevati na številčne podatke, koliko je prejemnikov denarne socialne pomoči. Vprašajte se, ali 218 evrov denarne socialne pomoči zadošča za človeka dostojno življenje skozi mesec. In ko ste omenili vaše reforme - socialne, pokojninske, davčne reforme - spoštovani predsednik vlade, dovolite, pa vam bom omenila samo en primer, invalidsko upokojenih oseb, ki so prizadeti zaradi vašega sistema davčne oziroma socialne reforme. To so osebe, ki jih ZPIZ vodi pod številko oziroma šifro 09, prejemajo nadomestilo iz invalidskega zavarovanja kot edini prihodek za preživetje na osnovi minulega dela. Tem ljudem novembra 2007 zaradi zakona o usklajevanju transferov ni pripadala uskladitev nadomestil, pripada jim samo nižji letni dodatek. Nimajo možnosti, da bi se kljub nizkim dohodkom uvrstili v višjo kategorijo, da bi lahko kandidirali za višji letni dohodek. In nenazadnje, ti ljudje zaradi vaše odločitve ne bodo opravičeni do draginjskega dodatka, kljub temu, da njihove pokojnine, nadomestilo za invalidsko pokojnino znašajo borih 195 evrov. Žal minister oziroma predsednik, ampak samo to očitno je učinkovito pri vas. Imam pokojninski odrezek.

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej upam, da je ta odrezek pravi, ker jaz še vedno čakam na tisti dve položnici, ki naj bi takrat dobili, pa sem vas zaprosil, da mi jih pošljete. Rekli ste, da jih boste in še vedno nista prišle. Pošta včasih zamuja, samo tokrat je zamuda zelo dolga.

Torej, lahko samo ponovim, kar sem dejal prej. Zagotovo ne moremo biti oziroma ne bomo zadovoljni v Sloveniji, dokler bomo imeli enega samega prebivalca, ki bo živel pod pragom revščine. Kljub temu, da je Slovenija danes v evroobmočju, se pravi v najbolj razvitem delu Evropske unije, druga po socialni kohezivnosti. Samo Nizozemska je malo socialno razslojena od Slovenije, vse druge države in nekatere se že 200 let kontinuirano razvijajo, brez vojn, brez revolucij, brez tega, kar je vzelo ljudem bogastvo, so bistveno bolj socialno razslojene. Torej z neko izhodiščno pozicijo, še posebej s to, ki jo imamo danes, bi bili težko nezadovoljni. Vendar pa to ni končni cilj. Končni cilj je, da te stvari rešimo. Slovenija se, če bo nadaljevala s tem tempom razvoja, kakršnega imamo zdaj, in bomo v nekaj letih ujeli povprečno razvitost Evropske unije, bomo prišli tudi na neko stopnjo, ko bomo lahko z neko pametno socialno politiko dejansko bistveno povečali tudi to sistemsko solidarnost.

Govoriti pa zdaj o tem, da so nekateri zneski socialnih pomoči prenizki, to se seveda lepo sliši, vendar je treba vedeti tudi - prej smo govorili o primerjavi med plačami in pokojninami -, razlika med povprečno plačo in povprečno pokojnino v Sloveniji je ena najnižjih v svetu. Tudi razlika med minimalno plačo in minimalno socialno pomočjo v Sloveniji je ena najnižjih v svetu. Slovenija, primerjalno gledano, ne izplačuje nizkih socialnih pomoči. Če o čem lahko govorimo v tej državi kot o problemu, potem lahko govorimo o nizkih plačah. Plače v Sloveniji so dejansko, primerjalno z razvitimi, prenizke. In to je treba prvenstveno dvigniti in ko se bo to dvignilo, bodo tudi ostali transferji lahko višji.

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite.

BARBARA ŽGAJNER TAVŠ: Hvala lepa. Tudi sama bom izkoristila možnost, ki mi jo daje poslovnik, in predlagala oziroma zahtevala razširjeno razpravo o odgovoru predsednika vlade.

Predsednik vlade, pred dvema mesecema sem vas konkretno vprašala, kaj boste storili, kakšen je plan na področju sociale, pokojninskega sistema. Takrat ste zminimizirali zadevo zgolj na dve položnici oziroma dve osebi, ki imata stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, slovensko državljanstvo, ki ju danes še vedno cinično zanikate. Jaz pravim, da je to sramota. Dobili ste dostavljenih 170 položnic. In dovolite, predsednik vlade, verjamem, da takšna pisma, ki romajo na vas, vsaj preberete, ali vas o tem obvestijo.

To so osebe, ki pravijo, da je vaša politika, najsi bo na področju pokojnin ali širšem področju sociale, slaba politika, ki vodi ljudi v bedo, čeprav so delali 32 let! Danes so invalidsko upokojene osebe, prejema 200 evrov pokojnine! Nimajo pravice do višjega letnega dodatka. Nimajo pravice do draginjskega dodatka, ki ga boste dobrohotno izplačali tik pred volitvami, zato da si boste nabili rejting pred upokojenci. Predsednik vlade, situacija v naši državi ni rožnata in je daleč od blaginje. Če pa že imamo blaginjo, potem bi bilo zelo dobro slišati odgovor na vprašanje, zakaj v obdobju blaginje s socialnimi korektivi pomagamo ...

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: No, gospa Žgajner Tavš, to je polemika, to ni proceduralni predlog.

BARBARA ŽGAJNER TAVŠ: ... pomagamo upokojencem. Dovolite, predsednik državnega zbora, rada bi obrazložila, zakaj bi bilo smiselno o teh zadevah opraviti širšo razpravo. Zato, ker pravim, da predsednik vlade še vedno nima stika z realnostjo ali pa preprosto ne samo pred državnim zborom, ampak pred širšo slovensko javnostjo laže oziroma ne upa resnici pogledati v oči. Če mi dovolite, da nadaljujem, predsednik...

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Gospa Žgajner Tavš, drugi opomin, prosim ne polemike, ker veste, da v tem trenutku vam predsednik vlade ne more odgovarjati na vaše očitke, podtikanja ali da ne rečem kaj hujšega. Naprej.

BARBARA ŽGAJNER TAVŠ: Gospod predsednik državnega zbora, jaz verjamem, da niste...

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Gospa Žgajner, čas je potekel. Mislim, da je bila napaka. O predlogu poslanke gospe Žgajner Tavš, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njeno poslansko vprašanje, bo državni zbor odločil v okviru glasovanj, jutri v torek 17. junija. Gospod Peče, imate proceduralni predlog. Najprej proceduralni predlog, sicer vam bom vzel besedo, če ne bo proceduralni predlog.

SAŠO PEČE: Moj proceduralni predlog je, gospod predsednik, da se vi začnete zavedati, da vodite avtonomno vejo oblasti, ne pa da ste v službi predsednika vlade gospoda Janeza Janše, imejte toliko ponosa.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Gospod Peče, prvi ... Hvala, da ste sami se izklopil. Naslednji bo vprašanje predsedniku vlade postavil gospod dr. Matej Lahovnik. Prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsednik vlade. Kot veste smo na zadnji izredni seji obravnavali koncentracijo kapitala na tako imenovanih podjetjih poštinih nabiralnikov. Tudi na predlog poslanske skupine Zares je državni zbor izglasoval sklep, s katerim nalaga Vladi Republike Slovenije, da prouči možnosti za uvedbo finančne policije. Zato vas sprašujem, ali se boste vi osebno zavzel za to, da se v Sloveniji uvede finančna policija, s katero bi lahko bolj učinkovito preganjali gospodarski in drugi kriminal. To vas sprašujem predvsem zato, ker sam osebno menim, da bi bilo

smiselno združiti oddelek za gospodarski kriminal pri kriminalistični policiji, skupaj z inšpekcijskim delom davčne uprave in pa carinskim oddelkom v nov organ, v tako imenovano finančno policijo, katerega predstojnika bi imenovala Vlada Republike Slovenije v soglasju s komisijo za nadzor proračuna in drugih javnih financ, kjer pa ima večino opozicija. Tako bi zagotovili, da bi bil na čelu tega organa človek, ki bi užival ugled in bil verodostojna oseba, ne glede na to, katerakoli vlada je trenutno na oblasti, leva ali desna.

Posebej se nam zdi potrebno v Poslanski skupini Zares, da bi uslužbenci finančne policije imeli tako imenovana policijska pooblastila, nadgrajena s pooblastili inšpektorjev davčne uprave in carinske uprave Republike Slovenije. Prav tako menimo, da bi morala biti finančna policija umeščena v okvir Ministrstva za finance Republike Slovenije, ker bi se prioriteto seveda ukvarjala s pregonom gospodarskega kriminala.

Finančno policijo imajo uvedeno tudi nekatere druge države, kot sta Italija in Francija. Glede na to, da je trenutna situacija v Sloveniji takšna, da nedvomno potrebujemo organ, ki bo učinkovito deloval na področju pregona gospodarskega kriminala, vas sprašujem ali se boste vi osebno zavzeli za to, da se ta organ uvede. Vem, da je od izredne seje minilo vsega dva tedna, ampak verjamem - glede na to, da je situacija vendarle precej urgentna, ne nazadnje je za to bila tudi sklicana izredna seje, da so bili določeni postopki tudi znotraj Vlade Republike Slovenije že sprovedeni. Zato me zanima vaše mnenje oziroma vaše osebno stališče.

PRESEDNİK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik.

PRESEDNİK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za to vprašanje. Sicer ni odprto prvič v tem državnem zboru, velikokrat je že bilo recimo v preteklih desetih, petnajstih letih. Če najprej direktno odgovorim, jaz osebno sem tej ideji naklonjen in vlada ta predlog resno proučuje. Bi pa vseeno pokomentiral to razsvetlitev, ki je naenkrat prišla tudi v določen del tega državnega zbora. Ravno v času, ko inštitucije, ki se že ukvarjajo s pregonom organiziranega kriminala, predvsem gospodarstva in korupcije, ko njihovo delo daje rezultate. Jaz upam, da vsi ti predlogi, ko se je treba ravno sedaj reorganizirati, niso motivirani ravno s temi rezultati. Ker kakšnih silnih predlogov v letih, ko rezultatov ni bilo, nismo slišali.

Ampak če to spustimo, in se skoncentriramo na sam odgovor, vlada resno proučuje ta predlog in tudi nekatere druge. Nekatere je že proučila in jih tudi poslala naprej v obravnavo, nekatere zakone ste že dobili. Skratka, proučujemo ukrepe, možnost sprejetja ukrepov, ki bodo naredili ta boj bistveno bolj učinkovit. S tem, da tudi doslej nismo držali križem rok in so zaradi organizacijskih, izobraževalnih in tudi ostalih ukrepov, ki so bili sprejeti v prvi polovici tega mandata, institucije, ki se borijo proti organiziranemu kriminalu, dosegle neko stopnjo, ko so ti njihovi naporu učinkoviti. Začuda je ravno to začelo nekatere zelo motiti. Tudi sprememba kazenskega zakonika. Pred nekaj meseci je ta državni zbor sprejel spremembo kazenskega zakonika, kjer je uvedeno novo kaznivo dejanje davčne zatajitve. Sprejem teh sprememb je naletel na silen odpor. Ja, niso vsi rekli, da so proti tej spremembi, ampak ko je padel veto na ta zakon. Če ne bi zbrali absolutne večinske podpore v tem državnem zboru, tudi te spremembe ne bi bilo. Tisti, ki so predlagali veto, so dobro vedeli, zakaj ga predlagajo. To, da so proti dosmrtni kazni in ostalo, to so bile bolj pravljice za neuke. Drugače je ta kazenski zakonik prinesel nekaj inštrumentov, ki dejansko omogočajo uspešen boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu. Torej, ne samo, da proučujemo morebitno uvedbo novih institucij, novih organizacijskih rešitev, tudi obstoječe institucije delajo. Vlada je sproti predlagala tudi potrebno spremembo zakonodaje in še v tem mandatu bodo nekatere rešitve, ki so že pravzaprav na vaših klopeh, upam sprejete. S tem se bo povečala učinkovitost dela obstoječih organov.

Kar se tiče tega, kako naj bi opozicija imenovala šefa finančne policije, to je zelo zanimiv predlog. V prejšnjem mandatu smo vedno poslušali, kako je pač opozicija nekdo, ki je izgubil na volitvah, nima

odgovornosti. Karkoli smo predlagali v smeri večjega nadzora, je bilo celo z gnusom zavrnjeno. Zdaj, tri leta poslušamo, kako bi pravzaprav opozicija morala vladati. Če mi najdete kakšen primer na svetu, kjer opozicija imenuje šefa finančne policije, če ga imajo, bom temu predlogu z veseljem prisluhnil. Mislim, da bo to prava revolucija v sistemu parlamentarne demokracije.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Meni je žal, da je bil predsednik vlade v tistem prvem delu ponovno dobri stari predsednik vlade, ciničen in nedostojen za predsednika vlade, ker je namesto z odgovori navrgel za podtikanje. Trditi, da so kakršnikoli rezultati v teh aferah, ki se preiskujejo, je pa res nenavadno. Odkar se je izkazalo, da je afera "čista lopata" dobila ime po počivališču Lopata, kjer se je član vašega kabineta sestal z eno izmed tistih, ki ste jih zaprli v tej aferi, in ko se je pokazalo, da so tudi v zadevi letališki stolp nekateri vidni člani vaše stranke notri vpleteni, jaz ne vidim nobenih rezultatov. Mogoče ostali vedo, pa jih ni. Če bomo na tem nivoju diskutirali ne bomo daleč prišli, gospod predsednik vlade. Jaz sem vas vprašal zelo konkretno vprašanje in pričakoval konkreten odgovor. Tako, da tudi ni res, da naj bi opozicija imenovala predstojnika finančne policije, kot ste mimogrede podtaknili. Dejal sem, da ga imenuje seveda vlada, vendar ob soglasju s komisijo za nadzor proračuna in drugih javnih financ, kjer pa ima večino opozicija. Torej, se morata glede predstojnika strinjati tako tisti, ki vladajo, ko tisti, ki so v opoziciji. Za konstruktivne predloge gre. Tisto, kar bi bilo potrebno po našem mnenju narediti, je zagotoviti, da bodo lahko državljani nekako imeli možnost po eni strani, da se izjasnimo o tem, ali smo za popis premoženja, da se bo lahko ugotavljalo, ali je premoženje skladno z dohodki oziroma ali lahko nekateri posamezniki, ki imajo zelo veliko premoženja, zelo veliko nepremičnin in podobnega, izkazujejo pa zelo nizke dohodke, ali bodo lahko to sploh utemeljili. Za to gre pri tej zadevi. Državljeni pravijo, da ko se s tem vprašanjem obrnejo na davčno upravo, jih od tam pošljejo na kriminalistično policijo, iz kriminalistične policije na carinsko upravo, zato ker te institucije ne sodelujejo med seboj. In rezultatov ni.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Najbrž rezultatov ni toliko, kot bi si vsi želeli. Zakaj jih ni, mislim, da sem obrazložil ob koncu izredne seje, kjer se je razpravljalo o teh vprašanjih. Da pa nikakršnih rezultatov ni, pa se seveda ne bi mogli strinjati. Ker če ne bi bilo rezultatov, tudi ne bi bilo razburjenja, ki je nastalo v zadnjih mesecih. Ko gre za preiskavo kaznivih dejanj, korupcije in gospodarskega kriminala v gradbeništvu naj vas popravim, sodišče je uvedlo preiskavo. Sodna preiskava o tem poteka. Ne gre sedaj samo za sum, gre za utemeljen sum, kjer poteka resna sodna preiskava. Jaz upam, da kakšna stavka tega ne bo ustavila.

Nekoliko neopazno je šel mimo tudi nek drug rezultat - mislim, da zelo zanimiv, tudi za kolega poslanca. Vrhovno sodišče je razsodilo v primeru lastninjenja BTC-ja in presodilo, da so bili mali delničarji oškodovani, in da je treba stvari vrniti v prvotno stanje. Mislim, da je ta sodba, ki je sodna odločitev in neka zadeva končana, zelo zanimiva tudi za tistega strokovnjaka iz Ekonomske fakultete, ki je utemeljil ta menedžerski prevzem in zapisal, da gre za prevzem, kjer so interesi malih delničarjev zelo primerno zavarovani in strokovno pokril zelo visoko krajo s strani nekaterih, kot je sedaj očitno potrjeno tudi s sodno odločbo. Torej, tudi sodna veja oblasti je začela dajati nekatere rezultate v tem konkretnem primeru. Mislim, da gre za precedens, ki bo tudi pri ostalih zadevah, ki so v sodnih mlinih verjetno rodil hitrejše rezultate. Veliko tega, kar naj bi zdaj preiskovala finančna policija, je bilo pokrito tudi z mnenji tako imenovane stroke, ki je zagovarjala krajo.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: V skladu s poslovníkom državnega zbora predlagam, da se opravi javna razprava o odgovoru predsednik vlade. Predvsem zato, ker menim, da premier ni zadovoljivo odgovoril, ni jasno odgovoril. Poleg tega bi veljalo ugotoviti ali v omenjenih primerih, ki sem jih omenil, dejansko obstajajo pogoji za pregon organiziranega kriminala brez finančne policije. Še posebej, ker smo videli v primeru nekaterih največjih koncentracij kapitala, da je denimo predstavnik vlade sedel v nadzornem svetu. To je tisti, ki sedi levo od predsednika vlade in se imenuje generalni sekretar vlade. upravičeno dvomimo, da v teh primerih policija in tožilstvo lahko korektno opravijo svoje delo. Prav tako bi veljalo ugotoviti v nekaterih drugih primerih, ki so bili omenjeni, tudi čista lopata, ali bo lahko policija in tožilstvo korektno opravila svoje delo. še posebej zato, ker je očitno, da je v zadevo vpleten tudi nekdanji član kabineta predsednika vlade, ki se je po tej aferi oziroma v času te afere nekako očitno umaknil iz kabineta. Ker se predsednik vlade ne spomni kdo je in pravi, da tega mladega ekonomista pravzaprav dobro ne pozna, bi veljalo tudi mu osvežiti na ta način spomin za koga gre. Prav tako menim, da bi veljalo opraviti razpravo, predvsem zato, da vidimo tudi v primeru, ki ga je predsednik vlade omenil, zakaj je generalna državna tožilka Barbara Brezigar zamočila. Tožilstvo je zamočilo v primeru, ki ga je predsednik vlade prej omenjal.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Gospod Lahovnik, tudi vi nove očitke, nove zadeve odpirate...

DR. MATEJ LAHOVNIK: Utemeljujem, gospod predsednik...

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: ... na katere...

DR. MATEJ LAHOVNIK: Utemeljujem samo, zakaj je potrebna javna razprava...

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: ... ni moč odgovoriti. Prosim, bodite korektni.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Utemeljujem, zakaj je potrebna javna razprava o odgovoru predsednika vlade in ne ponavljam novih...

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Zloraba poslovníka, gospod Lahovnik...

DR. MATEJ LAHOVNIK: ... novih očitkov... Tako, da glede na izrečena dejstva menim, da bo javna razprava o potrebnosti uvedbe finančne policije zelo koristna. Verjamem, glede na to, da smo v državnem zboru sprejeli sklep, da naj vlada prouči možnosti uvedbe finančne policije, da boste to tudi v koaliciji enkrat za spremembo podprli. V kolikor ne boste, bo pač vse skupaj zopet jasno, da se želijo stvari pomesti pod preprogo oziroma dati v obravnavo tistim ljudem, ki ste jih nastavili na začetku tega mandata in za katere je jasno, da nekaterim zadevam, v katere so vpleteni predstavniki najvišje oblasti, izvršne veje oblasti, da tem stvarim ne bodo prišli do dna. Hvala.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Jaz ponovno opozarjam vse tiste, ki zlorabljate proceduralni predlog za to, da navajate nove očitke, nova podtikanja, da to storite takrat, ko ima minister ali premier možnost odgovoriti. Če niste tako pogumni, potem raje zadržite take očitke zase. O predlogu poslanca gospoda Lahovnika, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegova poslanska vprašanja, bo državni zbor odločil v okviru glasovanj jutri, to je v torek, 17. junija. Sedaj bo poslansko vprašanje predsedniku vlade postavil gospod Jožef Horvat. Prosim.

JOŽEF HORVAT: Hvala za besedo gospod predsednik. Spoštovani predsednik vlade, spoštovani ministrski zbor, ostali predstavniki vlade, drage kolegice in kolegi, spoštovani obiskovalci na balkonu. Smo v mesecu, ko bomo praznovali največji državni praznik - dan državnosti, ko se bomo spominjali

zgodovinskega trenutka, ko smo prvič na jambor dvignili slovensko državno zastavo. Takrat smo želeli ne samo pravno, temveč tudi etično državo. Ker so slovensko tranzicijo sramotno zaznamovali številni neetični prevzemi slovenskih podjetij, se danes mnogi upravičeno sprašujejo ali je slovenska osamosvojitve še vrednota. Težko vprašanje, morda celo boleče. Vendar je treba jasno povedati. Če je nekdo na neetičen način pridobil premoženje - državno premoženje - potem temu rečemo kraja. Kraja pa je v vseh zrelih demokracijah obsojena in kaznovana, okradeno premoženje pa se mora vrniti. Kraja državnega premoženja je bila žal omogočena, saj so nekateri slovenski politiki na najvišjih položajih v preteklosti ves čas ponujali politično zavetje za nacionalni interes. Zato je še kako prav, da je državni zbor na 37. izredni seji, v torek 3. junija sprejel dvanajst sklepov v zvezi s problematiko koncentracije kapitala na podjetjih poštnih nabiralnikov in izpostavil vprašanje koncentracije medijskega lastništva v povezavi z ustavno pravico do obveščenosti.

Spoštovani gospod predsednik vlade. Čeprav se roki, ki jih je vladi predpisal državni zbor še niso iztekli, vas kljub temu sprašujem, kako je vlada pristopila k realizaciji sklepov, ki jih je v reševanje vladi predlagal ta državni zbor. Za vaše odgovore že vnaprej najlepša hvala.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vprašanje. Očitno je ta tema aktualna in prav je tako. Torej nekatere predloge, kot sem dejal že prej, vlada še preučuje. Nekatere je že implementirala oziroma uresničila. Tako je 12. junija vlada na seji sprejela novelo zakona o trgu vrednostnih papirjev in novelo zakona o zavarovalništvu. Oba zakona že imate v državnem zboru. Obe noveli večata nadzorniške pristojnosti in tudi krepita institucionalno neodvisnost agencije za zavarovalni nadzor in agencije za trg vrednostnih papirjev.

Ko gre za urad za varstvo konkurence, je urad aktiven vse od kar je prišlo do kadrovske osvežitve. V času prej ne bi govoril, ker se je o tem razpravljalo že na izredni seji in rezultati so pravzaprav že tu. Že tisti, do katerih je doslej prišlo in tudi aktivno delovanje samih teh nadzornih institucij, preventivno deluje za naprej. Po mojih informacijah ima tudi Banka Slovenije pripravljeno poročilo o vlogi bank pri prevzemih večinskega deleža v Pivovarni Laško in Merkurju. Mislim, da nadzorne institucije, tudi zaradi te vzpodbude, ki je prišla s strani poslancev tega državnega zbora na izredni seji, deluje zdaj zelo aktivno.

Glede na neresnice, ki so bile prej izgovorjene, moram reči, da generalni sekretar vlade ni član nadzornega sveta v Istrabenzu - mislim, da je bilo mišljeno to podjetje - od tistega dne, ko je bilo razkrito parkirišče oziroma ko je bil razkrit poskus za prevzem, ki se je prej javno zanimal. To ste lahko vsi sledili. Kljub temu da ga vlada ni imenovala, je generalni sekretar izstopil iz nadzornega sveta - isti dan. Zaradi tega ne more biti kriv oziroma nikakor ne ovira nobene preiskave. Noben član mojega kabineta tudi zdaj ni v kakšni preiskavi. Nekatere so ga vpletali zato, da bi se pozornost obrnila drugam in da bi se razvodenel šok, ki je nastal po tem, ko je bilo jasno da so nadzorne institucije v Sloveniji končno usposobljene tudi za boj proti organiziranemu gospodarskemu kriminalu, da so se lotile tudi tistih, za katere je zgledalo, da so nedotakljivi. Takrat so se vsemogoče zgodbe začele napletati. Samo še tega nisem prebral, da bom na koncu dal aretirati samega sebe. Preiskave bodo šle naprej, vsi ti organi zdaj absolutno vedo - to je velika razlika od prejšnjih mandatov - da lahko delujejo neodvisno v skladu z ustavo in zakonom. Da smo pred zakonom vsi enaki, da ni nedotakljivih. To bo, upam da, vplivalo tudi na tiste, ki pišejo različne strokovne podlage ali se imajo za strokovnjake za prevzem, ki so dejansko botrovali največjim koncentracijam kapitala preko poštnih nabiralnikov. Ko je eden od poslancev, ki je prej spraševal, kandidiral za ministra v tej vladi, je tednik Mladina objavil njegov portret, v katerem je napisal, da je svojo javno kariero začel v času, ko je bila na vrhuncu tako imenovana pivovarska vojna med Interbrewjem in Laškim za Pivovarno Union. V tej bitki se je precej očitno postavil na stran Laškega, pisal študije za to in postavil strokovno podlago ali del tako imenovane strokovne

podlage za to, da se je ta koncentracija sploh zgodila. Nakar piše v tem portretu: "Zaradi tega ga je potem Laško, ki je postalo ob tem tudi največji lastnik Dela, želelo postaviti za člana nadzornega sveta te časopisne hiše, vendar je bil potem imenovan za ministra in je bilo to preprečeno."

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Končali smo s postavitvijo vprašanj predsedniku vlade.